

NIVEL AVANZADO C1

1. Descrición do nivel

O alumnado que supere o **nivel avanzado C1** poderá comunicarse case sen esforzo, dun xeito fluído e espontáneo nos ámbitos persoal e público, así como en actividades específicas nos campos académico e profesional. Comprenderá a información importante e os aspectos e detalles relevantes dunha ampla gama de textos orais, e tamén será capaz de entender opinións e actitudes tanto implícitas como explícitas. Comprenderá en detalle textos escritos, extensos e conceptualmente complexos, sempre que poida rereer determinadas partes do texto; será quen de producir textos escritos ben estruturados e sobre temas de certa complexidade. Empregará, de maneira correcta, estruturas, mecanismos de cohesión e un léxico axeitado e variado para resaltar, sintetizar, ampliar e defender puntos de vista, que permitan rematar a produción cunha conclusión argumentada.

O alumnado que acade este nivel disporá dun bo coñecemento da lingua e un repertorio de expresións idiomáticas que lle permitan apreciar, expresar e trasladar matices de significados.

2. Obxectivos xerais

Unha vez adquiridas as competencias correspondentes ao nivel, o alumnado será capaz de:

Comprender, independentemente da canle e mesmo en malas condicións acústicas, a intención e o sentido xeral, as ideas principais, a información importante, os aspectos e detalles relevantes e as opinións e actitudes, tanto implícitas como explícitas, dos e das falantes nunha ampla gama de textos orais extensos, precisos e detallados, e nunha variedade de acentos, rexistros e estilos, mesmo cando a velocidade de articulación sexa alta e as relacións conceptuais non estean sinaladas explicitamente, sempre que poida confirmar algúns detalles, especialmente se non está familiarizado/a co acento.

Producir e coproducir con fluidez, espontaneidade e case sen esforzo, independentemente da canle, unha ampla gama de textos orais extensos, claros e detallados, conceptual e estruturalmente complexos, en diversos rexistros, e cunha entoación e acento adecuados á expresión de matices de significado, mostrando dominio dunha ampla gama de recursos lingüísticos, das estratexias discursivas e interaccionais e de compensación que fai imperceptibles as dificultades ocasionais que poida ter para expresar o que quere dicir, e que lle permite adecuar con eficacia o seu discurso a cada situación comunicativa.

Comprender a intención e o sentido xeral, a información importante, as ideas principais, os aspectos e detalles relevantes e as opinións e actitudes dos/as autores/as, tanto implícitas como explícitas, nunha ampla gama de textos escritos extensos, precisos e detallados, conceptual e estruturalmente complexos, mesmo sobre temas fóra do seu campo de especialización, identificando as diferenzas de estilo e rexistro, sempre que poida rereer as seccións difíciles.

Producir e coproducir textos escritos extensos e detallados, ben estruturados e axustados aos diferentes ámbitos de actuación, sobre temas complexos, resaltando as ideas principais, ampliando e defendendo os seus puntos de vista con ideas complementarias e exemplos, rematando cunha conclusión apropiada. Para iso

empregará de maneira correcta e consistente, estruturas gramaticais e convencións ortográficas complexas, de puntuación e de presentación do texto, mostrando control de mecanismos complexos de cohesión, e dominio dun léxico amplo que lle permita expresar matices de significado.

Mediar entre falantes da lingua meta ou de distintas linguas, oralmente ou por escrito, en situacións específicas e complexas, nos ámbitos persoal, público, académico e profesional, transmitindo con flexibilidade, corrección e eficacia unha ampla gama de textos orais ou escritos complexos.

3. Obxectivos específicos

Actividades de comprensión de textos orais

Comprender, independentemente da canle, a información específica en declaracións, mensaxes, anuncios e avisos detallados, aínda que poidan ter mala ou baixa calidade ou un son distorsionado.

Comprender información complexa con condicións e advertencias, instrucións de funcionamento e especificacións de produtos, servizos, así como información sobre procedementos coñecidos ou menos habituais e sobre os asuntos relacionados coa súa profesión ou actividades académicas.

Comprender con relativa facilidade a maioría das conferencias, charlas, coloquios, faladoiros e debates, sobre temas complexos de carácter público, profesional ou académico, entendendo en detalle os argumentos que se esgrimen.

Comprender os detalles de conversacións e discusións de certa lonxitude entre terceiras persoas, mesmo sobre temas abstractos, complexos ou cos que non se está familiarizado/a, e captar a intención do que se di.

Comprender conversacións de certa lonxitude nas que participa, aínda que non estean claramente estruturadas.

Comprender, sen demasiado esforzo, unha ampla gama de programas de radio, televisión, obras de teatro ou espectáculos e películas que poidan conter linguaxe coloquial ou expresións idiomáticas. Identificar pormenores e actitudes implícitas entre os e as falantes.

Actividades de produción e coprodución de textos orais

Facer declaracións públicas con fluidez, case sen esforzo e usando a entoación para transmitir o significado con precisión.

Realizar presentacións claras e ben estruturadas, sobre un tema complexo, ampliando con subtemas, desenvolvendo ideas concretas e defendendo puntos de vista con argumentos e exemplos adecuados, apartándose cando sexa necesario do texto preparado para continuar con aspectos propostos pola audiencia e rematar cunha conclusión apropiada, unha vez respondidas as preguntas finais.

Participar nunha entrevista, como entrevistador/a ou entrevistado/a, ampliando e desenvolvendo as ideas discutidas, utilizando mecanismos adecuados para manter o bo desenvolvemento do discurso.

Participar en conversacións formais ou informais, cunha ou varias persoas interlocutoras, que traten temas abstractos, complexos ou específicos. Facer un uso emocional ou humorístico do idioma, expresar as propias ideas e opinións con precisión, presentar liñas argumentais de maneira convincente e responder con eficacia.

Actividades de comprensión de textos escritos

Comprender instrucións, indicacións, normativas, avisos ou outras informacións de carácter técnico e complexas, incluíndo algún detalle sobre condicións e advertencias, tanto se se relacionan coa propia especialidade coma se non, sempre que se poidan releer as seccións máis difíciles.

Comprender alusións en notas, mensaxes e correspondencia persoal, que poidan tratar sobre temas complexos e presentar trazos específicos na súa estrutura ou no léxico (formato non habitual, linguaxe coloquial, ton humorístico).

Comprender a información contida en correspondencia formal de carácter profesional ou institucional, identificando os niveis de formalidade e as actitudes ou opinións implícitas.

Comprender artigos, informes, actas, memorias e outros textos complexos do ámbito social, profesional ou académico e identificar detalles que denoten actitudes, sempre que se poidan volver ler as seccións difíciles.

Comprender en detalle a información contida en textos de consulta de carácter profesional ou académico, en calquera soporte, sempre que se poidan volver ler as seccións difíciles.

Comprender, en calquera soporte, as ideas e posturas expresadas en artigos ou outros textos xornalísticos de certa extensión, tanto de carácter xeral como especializado, nos que se comentan e analizan puntos de vista ou opinións.

Comprender textos literarios contemporáneos, escritos nunha variedade de lingua estándar e captar a mensaxe, as ideas e as conclusións implícitas.

Actividades de produción e coprodución de textos escritos

Tomar notas durante unha conferencia, curso ou seminario que trate temas da súa especialidade, ou durante reunións no ámbito profesional, escribindo a información de maneira que as notas poderían ser útiles para outras persoas.

Escribir correspondencia persoal en calquera soporte e comunicarse en foros, relacionarse con flexibilidade e eficacia coas persoas destinatarias, incluíndo usos de carácter emocional, alusivo e humorístico.

Escribir correspondencia formal dirixida a institucións públicas ou privadas na que se fagan reclamacións ou demandas con certa complexidade e se empreguen os argumentos pertinentes para apoiar ou rebater posturas.

Escribir informes, memorias, artigos e ensaios claros e ben estruturados, sobre temas complexos en contornas de carácter público, académico ou profesional, resaltando as ideas principais, ampliando con subtemas e rematando cunha conclusión apropiada.

Actividades de mediación

Mediar entre falantes da lingua meta ou de distintas linguas para trasladar oralmente ou por escrito unha ampla gama de textos sobre temas relacionados cos campos do seu interese persoal, da súa especialización ou dos ámbitos profesional e académico.

Adaptar sen aparente dificultade o rexistro aos diferentes contextos de uso e manter unha expresión e entoación que permitan transmitir o significado e aclarar posibles confusións.

Levar a cabo transaccións, xestións e operacións, nas que se debe negociar a solución de conflitos, identificar as posturas, desenvolver argumentos, facer concesións, utilizando unha linguaxe negociadora e afrontar dificultades imprevistas.

Recoñecer significados complexos, en textos orais ou escritos, e adaptar o formato e contido en función das necesidades ou intereses do/a receptor/a e aclarar posibles confusións.

4. Competencias e contidos

Os contidos presentados en cada nivel teñen un mero carácter orientador, constitúen un inventario baseado nun principio progresivo da educación, de ir incorporando coñecementos novos sobre unha base de coñecementos anteriores que se manteñen vivos e activos.

4.1. Socioculturais e sociolingüísticos

Fan referencia ao coñecemento e aplicación dos recursos que lle permitan ao alumnado comportarse e comunicarse con efectividade nos ámbitos académico e profesional, tendo en conta os aspectos socioculturais e sociolingüísticos. Estes contidos deben enmarcarse nunha perspectiva intercultural e deberán estar integrados nas diferentes áreas temáticas á hora de elaborar os materiais didácticos.

Teranse en conta os marcadores lingüísticos das relacións sociais, normas de cortesía, estereotipos, modismos e rexistros nas seguintes áreas: os servizos públicos, as condicións de vida, as relacións persoais, as convencións sociais, os valores e as crenzas.

4.2. Estratéxicos

A. As estratexias de aprendizaxe danlle a posibilidade ao alumnado de regular a súa aprendizaxe, así como de transformar e xestionar a nova información da lingua obxecto de estudo. Así o alumnado poderá:

Explicar o que sabe, como o aprendeu e dirixir a súa aprendizaxe para seguir aprendendo.

Planificar a propia aprendizaxe establecendo os seus propios obxectivos a curto e a longo prazo.

Organizar o material de aprendizaxe cos instrumentos de apoio necesarios (manuais, caderno de aprendizaxe, aplicacións móbiles, ferramentas en liña...).

Autoavaliar o propio proceso detectando os erros e os logros nas tarefas.

Utilizar todos os medios ao seu alcance (Internet, proxectos sobre diversos temas, axuda doutros/as interlocutores/as...)

Repetir, recoñecer e usar modelos de lingua etc.

Relacionar a información nova con coñecementos previos.

Deducir e establecer relacións entre as linguas coñecidas.

Resumir para comprender e producir textos orais ou escritos.

B. As estratexias de comunicación permiten mobilizar os propios recursos para poñer en funcionamento as actividades de lingua, así como establecer e manter a comunicación cos medios lingüísticos dispoñibles. Así, o alumnado poderá:

Activar e procurar coñecementos previos sobre a lingua, a situación, os contidos, as persoas...

Informarse, se hai axudas visuais etc.

Identificar o tipo de texto para adaptalo á audiencia.

Tomar conciencia do que se quere aprender: do contido xeral, da información específica, da información polo miúdo.

Establecer hipóteses e inferir outros tipos de informacións a partir de elementos paratextuais (entoación, velocidade...) e extratextuais (imaxes, gráficos, fotografías...).

Restablecer e anticipar posicións en relación ao que segue no texto (palabra, frase, resposta...).

Reformular hipóteses sobre o contido e o contexto a partir da comprensión de novos elementos do propio texto, utilizando o seu coñecemento e experiencias.

Asegurar a comprensión, repetir o comprendido, preguntar sobre o dito, volver escoitar o texto tendo en conta determinados aspectos.

Solicitar repeticións, pedir que se explique unha palabra clave, dicir que non se entendeu.

Recoñecer as dificultades de comprensión, debido a posibles factores de distorsión, á velocidade coa que se expresa etc.

4.3. Funcionais

Refírense á comprensión e expresión das seguintes funcións comunicativas ou actos de fala en contextos comunicativos específicos, tanto a través de actos de fala directos como indirectos, nunha ampla variedade de rexistros:

Funcións ou actos de fala asertivos, relacionados coa expresión do coñecemento,

da opinión, da crenza e da conxectura: expresar acordo e desacordo, expresar descoñecemento, expresar dúbida e escepticismo, expresar unha opinión, formular unha hipótese, supoñer, predicir...

Funciós ou actos de fala que impliquen compromiso, relacionados coa expresión do ofrecemento, da intención, da vontade e da decisión: expresar a intención, a vontade e a decisión de facer ou non facer algo; ofrecer axuda; prometer e retractarse...

Funciós ou actos de fala directivos, que teñen como finalidade dar unha instrución: ofrecer consello, advertir, dar instrucións, dar ou negar permiso, previr a alguén en contra de algo ou de alguén, prohibir, recomendar, lembrarlle algo a alguén, restrinxir e suplicar...

Funciós ou actos de fala fáticos e solidarios, que se realizan para establecer ou manter o contacto persoal, social, académico e profesional e expresar actitudes con respecto aos/ás demais: aceptar ou declinar unha invitación, compadecerse, expresar condolencia, facer cumprimentos, interesarse por alguén ou por algo, pedir desculpas e rexeitar...

Funciós ou actos de fala expresivos, cos que se expresan actitudes e sentimentos como resposta ante determinadas situacións: expresar admiración, ledicia, aprecio, simpatía, (des)confianza, (des)aprobación, decepción, (des)interese, resignación, temor, exculpar, lamentar, reprochar...

4.4. Discursivos

Fan referencia ao coñecemento, comprensión e aplicación das competencias discursivas que lle permitan ao alumnado producir e comprender textos coherentes con respecto ao contexto en que se producen e que presenten unha cohesión interna que facilite a súa comprensión. A complexidade da tipoloxía de textos que se relaciona deberá adaptarse ás características propias de cada idioma, á organización de cada nivel, ás necesidades e dificultades de aprendizaxe do alumnado e ás distintas actividades de lingua.

A. Traballarase a seguinte tipoloxía de textos orais:

Anuncios publicitarios complexos retransmitidos
Instrucións e indicacións detalladas
Conversas especializadas
Reunións de traballo con vocabulario específico
Debates e discusións formais sobre temas complexos ou específicos
Entrevistas longas e complexas: de traballo, académicas...
Entrevistas xornalísticas de carácter divulgativo
Sondaxes e cuestionarios complexos
Audiovisuais
Conferencias, presentacións e declaracións públicas específicas e detalladas
Cancións
Representacións teatrais
Podcasts
Informativos
Clases gravadas
Páxinas web gobernamentais

B. Traballarase a seguinte tipoloxía de textos escritos:

Correspondencia persoal e profesional especializada
Textos extensos da súa especialidade ou doutros ámbitos
Instrucións extensas
Textos xornalísticos informativos e de opinión sobre temas de actualidade
Textos literarios contemporáneos que poidan presentar certa complexidade lingüística, estrutural e temática

Textos de rexistro coloquial en forma de notas, cartas, correo electrónico etc., aínda que se apoien excepcionalmente en modismos e fraseoloxía específica
Informacións, anuncios e slogans publicitarios
Textos que poidan amosar trazos non normativos
Textos de opinión ou ensaísticos sobre cuestións de actualidade ou sobre temas de interese xeral
Textos académicos ou profesionais relacionados ou non coa súa especialidade
Textos ensaísticos

4.5. Sintácticos

Consolidaranse todos os contidos sintácticos vistos nos niveis anteriores e incidirase nos seus usos e valores especiais. Así mesmo, prestarase atención aos seguintes aspectos:

1. A coordinación.

- Coordinación copulativa, disxuntiva e adversativa. Valores especiais.

2. A subordinación: Subordinación adverbial: temporais, locativas, modais, finais, comparativas, concesivas, condicionais, causais, consecutivas, proporcionais. Subordinación nominal en función de: suxeito, OD, OI, atributo, CPrep, CC, C.pred. e C.ax.

Subordinación adxectiva. Restricións no uso de “cal”. Presenza/ ausencia do artigo ante a preposición + que.

Estruturas de focalización. Contraste explicativas/especificativas.

3. A oración simple

- Elementos constituíntes e a súa posición

- Oracións pasivas.

4. Actitude do falante e modalidades de oración

- Oración enunciativa: afirmativa, negativa. Intensificadores. Negación expletiva.

- Oración interrogativa. Formas elípticas. Interrogación retórica.

- Oración imperativa.

- Oración exclamativa. Estruturas especiais.

- Oración desiderativa.

- Oración dubitativa.

5. Posición dos elementos na oración: orde habitual, alteracións, etc...

- Elipse de elementos.

6. Fenómenos de concordancia:

-Concordancia psicolóxica ou gramatical en oracións con “quen”.

7. O sintagma nominal. O substantivo. Formación de palabras: derivación e composición. Recoñecemento dos elementos da palabra e significado dos afixos

A. O xénero e número: xéneros especiais, dobres femininos, xénero marcado mediante determinantes. Xénero das abreviaturas, siglas e acrónimos. Valor do xénero. Substantivos compostos. Préstamos. Casos particulares

B. Pronomes persoais:

Formas tónicas: con preposición, intensificación do pronome *eu*. Contraste *nós/nosoutros*, *vós/vosoutros*. Plural de cortesía. Valores de *el*.

Formas átonas: dativo de solidariedade, de interese, dativo posesivo. Acusativo de terceira persoa: concertado/non concertado. Índice funcional de suxeito. Acusativo/dativo con algúns verbos. Suxeito do infinitivo. Reflexivos. Valores de *se*. Secuencias de pronomes átonos. Colocación dos pronomes átonos. Desprazamentos de significación.

- C. Pronomes posesivos: Usos e valores especiais (propiedade exclusiva, características intrínsecas, afecto ou familiaridade, cantidade ou ponderación, propio ou natural.
- D. Pronomes demostrativos: Usos e valores especiais.
- E. Pronomes indefinidos. Formas e usos. Estruturas partitivas. Expresións fixadas.
- F. Os cuantificadores cardinais, ordinais, multiplicativos e partitivos.
- G. Interrogativos, exclamativos e relativos.

Modificación do núcleo do sintagma nominal mediante determinantes.

- Presenza/ausencia do artigo. O artigo con: posesivos, frases feitas, seres únicos, distributivos, nomes de parentesco, topónimos, antropónimos, locucións, outros determinantes, con *nós, vós, eles/elas*. Valores do artigo: aproximativo, xenérico, etc...
- Posesivos: Posición e compatibilidade con outros terminantes. Formas átonas de respecto. Valores especiais. Expresións fixas.
- Demonstrativos: compatibilidade con outros determinantes. Valor despectivo e irónico.
- Interrogativos, exclamativos e relativos: expresións fixadas.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia. Secuencias de determinantes antepostos e pospostos ao núcleo. Rupturas de concordancia.

8. O sintagma adxectivo.

- Núcleo.
- Variábeis. Flexión irregular. Invariábeis. Valores segundo a posición.
- Adxectivos que cambian de significado con *ser* e *estar*.
- Graos do adxectivo. Sufixos aumentativos, diminutivos e despectivos.
- Superlativo absoluto: con sufixos e prefixos, por repetición, formas sintéticas específicas, analítico.
- Modificación do núcleo mediante adverbios, SPrep, SN e SAdx.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Anteposición e posposición con respecto ao substantivo. Concordancia segundo a posición.
- Funcións sintácticas do sintagma: CC, CPred, vocativo, atributo.

9. O sintagma verbal.

- Núcleo: verbo.
- Conxugacións: formas regulares, semirregulares e irregulares.
- Verbos derivados de irregulares. Verbos defectivos.
- Verbos transitivos e intransitivos. Verbos pronominais e/ou non pronominais. Repaso e ampliación
- Presente: de mandato; actualización do pasado; histórico ou narrativo; intemporal.
- Copretérito. Acción posterior a outra pasada; enfático; expresión de hipóteses; lúdico ou onírico; pensamento ou intención que non chega a cumprirse; acción interrompida; desiderativo. Contraste perfecto/imperfecto.
- Pretérito. Acción anterior a outra futura; anterior a outra pasada; mandato.
- Antepretérito. Enfático.
- Futuro. Imprecisión; probabilidade e/ou ironía; obriga; cortesía;enfático; mandato; retrospectivo; anterioridade a un momento no futuro.
- Pospretérito. Acción posterior a outra pasada; hipótese de irrealidade; retrospectivo; acción anterior; probabilidade e/ou ironía; desexo.

- Modo subxuntivo. Reforzo e ampliación dos valores traballados nos niveis anteriores:
  - Copretérito. Formas e usos. Contraste co antepretérito.
  - Futuro. Formas e usos.
  - Formas e usos en oracións simples e subordinadas adxectivas, substantivas e adverbiais.
  - Copretérito. Hipótese; valor irónico; cortesía. Imperativos lexicalizados.
  - Infinitivo. Variábel e invariábel. Formas e usos. Contraste entre o infinitivo invariábel e o futuro de subxuntivo. Valor imperativo.
  - Xerundio. Valores: modal, condicional, causal, concesivo e explicativo.
  - Valor de simultaneidade e anterioridade, imperativo. Restricións no uso do xerundio.
- Estruturas elípticas.
- Participio. Formas regulares e irregulares. Usos. Uso adxectivo e verbal.
  - Voz pasiva. Diferenzas de uso entre a pasiva, a pasiva reflexa e a activa, en relación co rexistro.
  - Modificadores do núcleo. Negación. Negación expletiva. Rexencias verbais frecuentes.
  - Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
  - Correlación temporal e modal na oración.
  - Funcións sintácticas do sintagma: CPred.

10. O sintagma adverbial

- Núcleo. Adverbio e locucións adverbiais.
- Clases. Lugar: contrastes. Tempo: valores. Modo: contrastes.
- Cantidade e precisión: valores especiais. Afirmación. Negación.
- Dúbida. Formación dos adverbios en *-mente*. Adverbios de rectificación usuais, precedidos de preposición. Interrogativos e relativos.
- Gradación do adverbio. Sufixos *-iño / -ísimo*.
- Modificación do núcleo: SN, oración de relativo, SPrep, SAdv. Adverbios de cantidade que modifican diversas categorías.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia. Casos especiais.

11. O sintagma preposicional

- Preposicións e locucións prepositivas. Ampliación das formas e usos.
- Construcións especiais e contraste entre formas equívocas. Repaso das contraccións con outros elementos.
- Funcións sintácticas: CPrep, CPred do suxeito; CAdx.

12. Gramática textual: os procedementos de organización estrutural dos textos orais e escritos: focalizacións, tematizacións, reformulacións etc.
 Uso de mecanismos de cohesión para a organización de textos orais e escritos

4.6. Léxicos

Os contidos léxicos deberanse adaptar ás realidades socioculturais dos países das linguas obxecto de estudo, á organización de cada nivel, ás necesidades e dificultades de aprendizaxe do alumnado e ás actividades de lingua. Estes contidos fan referencia á capacidade do alumnado para recoñecer, comprender e usar o léxico que lle permita desenvolverse nos temas que se relacionan.

Consolidaranse todos os contidos léxicos vistos nos niveis anteriores e incidirase nos propios deste nivel:

Alimentación: tipos de dietas e procesos de alimentación, gastronomía típica, establecementos de restauración, tendencias en alimentación, produción agrícola...

Bens e servizos: inmobles, bens e servizos públicos e privados, individuais e colectivos, propiedade intelectual...

Ciencia e tecnoloxía: avances científicos e tecnolóxicos, centros de investigación, sociedades científicas...

Compras e actividades comerciais: actividades de compra, venda e subrogación, rede bancaria, divisas e formas de pagamento...

Cultura e actividades artísticas: música e danza, arquitectura, pintura e escultura, estilos e correntes artísticas, tendencias de vangarda, literatura, fotografía, cine e teatro, novas manifestacións artísticas, artesanía...

Economía e industria: finanzas e bolsa, impostos e renda, comercio, entidades e empresas, sistemas de produción...

Educación e actividades académicas: sistema educativo, profesionais da educación, estudos e titulacións, recursos, lexislación e regulamentos, actividades e innovacións, problemas e conflitos, tendencias...

Goberno, política e sociedade: organización política e de goberno, estrutura administrativa, organismos e servizos públicos, organizacións sociais, políticas e profesionais, conflitos e movementos sociais, xustiza, modas e tendencias sociais...

Identidade persoal: dimensión física e anímica, procedencia e localización xeográfica, características físicas, estilos de vida, carácter e valores persoais, sensacións e percepcións físicas...

Información e medios de comunicación: prensa, radio e televisión, internet, publicidade e redes sociais...

Lecer e tempo libre: xogos, actividades deportivas, espectáculos, festas, hostalería, vacacións, ocio...

Relacións persoais e sociais: relacións familiares e de parentesco, relacións de amizade e inimidade, formas de convivencia, agrupamentos e interaccións humanas, asociacións...

Relixión e filosofía: correntes filosóficas e relixiosas, institucións relixiosas...

Saúde, coidados físicos e atención sanitaria: estado de saúde e tratamentos médicos, procedementos cirúrxicos e terapias alternativas, material sanitario, consultas, sistemas sanitarios...

Traballo e actividades profesionais: tipos de traballo e tarefas, novas modalidades de emprego, condicións e contratos laborais, asociacións sindicais, seguridade e riscos laborais...

Viaxes e estancias no estranxeiro: turismo, modas e tendencias turísticas, trámites coa administración e burocráticos durante estadias no estranxeiro...

Vivenda, fogar e contorna: tipos de hábitat, a organización urbana, a localización no espazo, a construción, compra e alugueiro, equipamento, decoración e mantemento, a contorna sociocultural, física e económica...

Xeografía, natureza e medio rural: accidentes xeográficos, movementos migratorios, paisaxe urbana e rural, natureza, ecoloxía e problemas ambientais...

4.7. Fonético-fonolóxicos e ortotipográficos

Fan referencia á capacidade do alumnado para recoñecer, seleccionar e producir os padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación frecuente (aínda que sexa perceptible o acento estranxeiro), así como os elementos gráficos e as convencións ortográficas. Os contidos que se relacionan deberán adaptarse ás características propias de cada idioma, á organización de cada nivel, ás necesidades e dificultades de aprendizaxe do alumnado e ás actividades de lingua.

Consolidaranse todos os contidos fonético-fonolóxicos e ortotipográficos vistos nos niveis anteriores e incidirase nos propios deste nivel.

- Fonemas vocálicos. Insistencia na correcta distinción e articulación dos fonemas vocálicos segundo a posición.
- Fonemas consonánticos. Distinción entre *n alveolar* e *n velar*. Consolidación da pronuncia do fonema fricativo palatal xordo. Casos particulares da pronuncia do x.
- Recoñecemento dos procesos vocálicos que supoñen unha alteración ou variación da pronuncia estándar: metafonía, alteración do timbre por influencia de nasal, fenómenos de adición ou supresión de fonemas, asimilación, disimilación, relaxación.
- Insistencia nos procesos consonánticos dificultosos: relaxación ou supresión da primeira consoante dos grupos cultos, despalatalización do x; “yeísmo”, rotacismo, aspiración de s.
- Grupos fónicos: acentos, atonicidade e pausas. Palabras tónicas e átonas.
- Acento de intensidade. Correcta pronuncia de sílabas tónicas e átonas. O acento de intensificación.
- Entoación. A énfase. A entoación e os cambios de ton
- Os padróns melódicos específicos dalgunhas estruturas sintácticas . As explicacións e frases incisivas. Aseveración ordinaria, categórica, con insinuación, con incerteza. Interrogación: xeral, asertiva, de cortesía, interrogativas alternativas.
- Os padróns característicos de tons vinculados a intencións comunicativas específicas (ironía, sarcasmo, humor...)
- Agrupacións que non admiten pausas.
- Recoñecemento e produción dos diferentes tons segundo a intención comunicativa: alegría, ameaza, furia, humor, ironía, sorpresa, tristeza.
- Padróns melódicos da diversas estruturas: Entoación de refráns e poemas sinxelos.
- A correspondencia entre unidades melódicas e a puntuación.
- O recoñecemento das variantes diatópicas e diastráticas máis estendidas.
- As convencións de distribución e organización do texto.
- As abreviaturas, siglas, símbolos e acrónimos de uso común.

5. A avaliación

5.1. Criterios de avaliación para a comprensión de textos orais

Comprende o que se pretende comunicar co fin de sacar as conclusións apropiadas.

Recoñece, segundo o contexto e en distintos rexistros (familiar, informal, formal ou neutro), a intención e o significado dun amplo repertorio de actos de fala.

É capaz de seguir un discurso extenso aínda que non estea claramente estruturado.

Recoñece expresións idiomáticas e coloquiais, e aprecia connotacións e matices de significado, aínda que poida necesitar unha repetición se o acento non lle resulta familiar.

Percibe as variedades fonético-fonolóxicas estándar propias da lingua e recoñece matices de significado.

5.2. Criterios de avaliación para a produción e coprodución de textos orais

Utiliza o idioma con flexibilidade e eficacia para fins sociais, adaptando o que di e os medios de expresalo á situación, ao/á receptor/a e a formalidade requirida.

Expresa o que quere dicir, superando dificultades ocasionais que poida ter.

Desenvolve argumentos detallados de maneira sistemática e ben estruturada, relacionando lóxicamente os puntos principais, resaltando os puntos importantes, desenvolvendo aspectos específicos e concluíndo adecuadamente.

Rebate os argumentos das persoas interlocutoras de maneira convincente e apropiada, intervindo de forma fluída e espontánea.

Exprésase cun alto grao de corrección de modo consistente.

Domina un amplo repertorio léxico, incluíndo expresións idiomáticas e coloquiais, que

Ile permiten superar posibles carencias.

É quen de iniciar, manter e rematar unha conversa de maneira apropiada e fluída, respectando as quendas de palabra e tamén valéndose das intervencións dos/as outros/as interlocutores/as.

Expón preguntas para comprobar que comprendeu o que a persoa interlocutora quixo dicir e consegue aclaración dos aspectos ambiguos.

Adapta os textos ao propósito comunicativo, respectando a situación, os/as receptores/as e a canle, sen alterar a información e as posturas orixinais.

Produce un texto oral coherente e cohesionado a partir dunha diversidade de textos fonte.

Transmite de xeito oral e con claridade os puntos destacados e máis relevantes dos textos fonte, así como todos os detalles que considera importantes en función dos intereses e necesidades das persoas destinatarias.

Varía a entoación e coloca a énfase da oración correctamente para expresar matices de significado, mantendo a articulación propia da variedade estándar da lingua meta.

5.3. Criterios de avaliación de comprensión de textos escritos

Comprende o que se pretende ou o que se lle require en cada caso.

Identifica con rapidez o contido e a importancia de textos dunha ampla serie de temas profesionais ou académicos.

Localiza detalles relevantes en textos extensos e complexos.

Recoñece a intención e o significado do propósito comunicativo, segundo o contexto, o xénero e o tipo de texto.

Localiza a información ou segue o fío da argumentación nun texto de estrutura discursiva complexa ou nun que non estea perfectamente estruturado, no que as relacións e conexións non sempre se expresen con marcadores explícitos.

Recoñece expresións idiomáticas e coloquiais, e aprecia connotacións de significado, aínda que en ocasións poida que necesite consultar un dicionario.

Comprende, segundo o contexto, o xénero e o tipo textual, os significados asociados a unha ampla gama de estruturas sintácticas da lingua escrita.

Comprende as intencións comunicativas expresadas mediante o uso dunha ampla gama de convencións ortotipográficas, tanto en soporte papel como dixital.

5.4. Criterios de avaliación para a produción e coprodución de textos escritos

Escribe textos complexos extensos, mostrando un dominio dos recursos lingüísticos que lle permiten expresarse con eficacia e precisión.

Redacta un texto e adáptao á situación requirida.

Presenta ideas e puntos de vista con fin de destacalos, diferencialos e eliminar posibles ambigüidades.

Utiliza estruturas sintácticas que lle permiten expresarse con precisión, e mantén un alto grao de corrección.

Utiliza as convencións ortotipográficas propias da lingua para producir textos escritos nos que a estrutura, a distribución en parágrafos e a puntuación son apropiadas. A ortografía é correcta, salvo descoidos tipográficos de carácter esporádico.

Adapta os textos ao propósito comunicativo, respectando a situación, as persoas receptoras e a canle, sen alterar a información e as posturas orixinais.

Produce un texto escrito coherente e cohesionado a partir de diversos textos fonte.

Sabe facer unha cita e utiliza as referencias seguindo as convencións, segundo o ámbito e contexto comunicativos (p. ex. nun texto académico).

Transmite de maneira escrita e con claridade os puntos destacados e máis relevantes dos textos fonte, así como todos os detalles que considera importantes en función dos intereses e necesidades das persoas destinatarias.

5.5. Criterios de avaliación para a mediación

Fai uso dun coñecemento concreto dos aspectos socioculturais e sociolingüísticos propios das culturas nas que se fala o idioma.

Adapta os textos ao propósito comunicativo, respectando a situación, os/as receptores/as e a canle, sen alterar a información e as posturas orixinais.

Produce un texto (oral ou escrito) coherente e cohesionado a partir de diversos textos fonte.

Sabe citar as fontes segundo o ámbito e o contexto comunicativo.

Transmite de xeito oral ou escrito os puntos destacados e máis relevantes dos textos fonte, así como todos os detalles que considera importantes en función dos intereses e necesidades dos/as destinatarios/as.

Xestiona con flexibilidade a interacción entre as partes para procurar que flúa a comunicación, axudando a expresar con claridade as posturas e a desfacer malentendidos; e volve, sempre que se precise, sobre os aspectos importantes, iniciando outros temas ou recapitulando para organizar a discusión, e orientándoa cara á resolución da cuestión.

6 Mínimos esixíbeis

Comprende, independentemente da canle e mesmo en malas condicións acústicas, o sentido xeral, as ideas principais, a información importante, os aspectos e detalles relevantes e as opinións e actitudes explícitas e algunha implícita, dos e das falantes nunha ampla gama de textos orais extensos, precisos e detallados, e nunha variedade de acentos, rexistros e estilos, mesmo cando a velocidade de articulación sexa relativamente alta e as relacións conceptuais non estean sinaladas explicitamente, sempre que poida confirmar algúns detalles.

Producir e coproducir con fluidez, espontaneidade aínda que con esforzo, independentemente da canle, unha ampla gama de textos orais extensos, claros e detallados, conceptual e estruturalmente complexos, en diversos rexistros, e cunha entoación e acento adecuados á expresión de matices de significado, mostrando dominio dunha ampla gama de recursos lingüísticos, das estratexias discursivas e interaccionais e de compensación aínda que se poidan percibir as dificultades ocasionais que poida ter para expresar o que quere dicir, e que lle permite adecuar con eficacia o seu discurso a cada situación comunicativa.

Comprender a intención e o sentido xeral, a información importante, as ideas principais, detalles relevantes e as opinións e actitudes dos/as autores/as, explícitas e a maior parte das implícitas, nunha ampla gama de textos escritos extensos, precisos e detallados, conceptual e estruturalmente complexos, mesmo sobre temas fóra do seu campo de especialización, identificando as diferenzas de estilo e rexistro, sempre que poida reler as seccións difíciles.

Producir e coproducir textos escritos extensos e detallados, ben estruturados e axustados aos diferentes ámbitos de actuación, sobre temas complexos, resaltando as ideas principais, ampliando e defendendo os seus puntos de vista con ideas complementarias e exemplos, rematando cunha conclusión apropiada. Para iso empregará de maneira correcta en xeral, e consistente, estruturas gramaticais e convencións ortográficas complexas, de puntuación e de presentación do texto, mostrando control de mecanismos complexos de cohesión, e dominio dun léxico amplo que lle permita expresar matices de significado.

Mediar entre falantes da lingua meta ou de distintas linguas, oralmente ou por escrito, en situacións específicas e complexas, nos ámbitos persoal, público, académico e profesional, transmitindo con flexibilidade, corrección e eficacia unha ampla gama de textos orais ou escritos complexos sempre que teña o tempo suficiente para elaborar o seu discurso.